

Analiza discriminării etnice pe piața forței de muncă în condițiile crizei economice

Mihaela Hrisanta DOBRE

Academia de Studii Economice, București
mihaelah.dobre@gmail.com

Eugeniu TUDOR

Academia de Studii Economice, București
teugeniu2003@yahoo.com

Rezumat. *Prin discriminare înțelegem orice deosebire, excludere, restricție, preferință sau tratament diferit care dezavantajează o persoană sau un grup, în comparație cu altele aflate în situații similare. Motivele care stau la baza discriminării pot fi diverse, ca de exemplu: rasa, naționalitatea, etnia, religia, sexul, orientarea sexuală, limba, vârsta, handicap etc., iar în acest caz vorbim de discriminarea multiplă. În România principalele forme de discriminare sunt legate de etnie și apartenența sexuală. În cadrul acestui articol am analizat pe baza unei anchete statistice (Acces pe piața muncii – O șansă pentru tine) discriminarea în rândul persoanelor de etnie rromă. Scopul cercetării fiind acela de a identifica răspunsul la următoarele întrebări: Există discriminare în interiorul grupului de etnie rromă? Ce corelație există între nivelul de educație și venit? Ce corelație există între nivelul de educație al părinților și respondent?*

Cuvinte-cheie: discriminare; etnie; piața forței de muncă; salariu; educație.

Coduri JEL: J71, J79, J31, J16, I21.

Cod REL: 5G.

1. Introducere

La nivel global discriminarea, indiferent de forma de manifestare a acesteia, este unul din factorii care afectează societatea umană de la începutul mileniului trei. Astfel la nivel global sunt tot mai dese conflictele armate generate de discriminarea religioasă, una dintre problemele fierbinți ale începutului de mileniu, iar în cadrul anumitor regiuni discriminarea etnică este răspunzătoare de conflictele interne din aceste zone. Identificarea unei persoane ca făcând parte dintr-un anumit grup poate să conducă la discriminarea socială a acesteia, adică se realizează în acest mod excluderea din cadrul comunității. De cele mai multe ori un astfel de comportament are repercusiuni negative la nivelul societății, generând în nenumărate cazuri conflicte locale, recomandările specialiștilor mergând către eliminarea unor astfel de comportamente dăunătoare. Dezvoltarea acerbă a societății umane înregistrată la sfârșitul secolului vitezei, creșterea numărului de locuitori ai Terrei, generarea unor noi nevoi sau amplificarea celor deja existente au condus la adâncirea discrepanțelor sociale existente determinând reorganizarea societății umane. Noul context a condus la schimbări majore pe piața forței de muncă, numeroase regiuni confruntându-se cu un nivel ridicat al șomajului, identificându-se astfel o nouă tendință existentă, și anume discriminarea pe piața forței de muncă.

Teoria economică modernă a discriminării a început cu Becker (1971) și a fost dezvoltată ulterior de Arrow (1974). Aceștia consideră că oamenii au anumite atitudini față de cei cu care lucrează, față de cei pe care îi supraveghează și față de cei de la care cumpără bunuri și cer în schimb o compensație pentru a lucra cu membrii grupului discriminat.

Arrow și Phelps (1972) au studiat pentru prima dată discriminarea statistică ce are la bază imperfecțiunea informației pe piața muncii, determinată de incapacitatea angajatorului de a cunoaște cu exactitate productivitatea lucrătorilor.

O atenție specială trebuie acordată *modelului de discriminare propus de Welch (1967)*, care consideră că muncitorii de culoare și cei albi sunt angajați împreună datorită complementarității în producție. Astfel, cooperarea între indivizi care aparțin unor etnii diferite implică existența unui cost fix, ce depinde doar de numărul de muncitori din fiecare grup și poate fi cauzat de preferințele pentru discriminare sau de problemele de comunicare. Costul cooperării dintre cele două rase este plătit de rasa minoritară, iar randamentul educației este mai mic pentru muncitorii minoritari dacă sunt angajați cu lucrătorii majoritari. Prin urmare, muncitorii minoritari cu studii au tendința de a munci doar cu membrii grupului lor.

D.J. Aigner și G.C. Cain (1977) consideră că discriminarea etnică sau de gen este o consecință a discriminării de grup, iar aceasta este inevitabilă între indivizii unui grup. Aceștia definesc discriminarea ca fiind situația în care salariile medii nu sunt proporționale cu productivitatea medie sau grupurile cu aceeași productivitate medie nu primesc aceeași compensație medie.

Mc Call (1972) a sugerat faptul că discriminarea față de grupul minoritar determină o creștere a costurilor de căutare a unui loc de muncă pentru acesta. Sloane (1985) consideră că probabilitatea de respingere a unui salariat crește odată cu mărirea duratei de căutare a unui loc de muncă, iar costul de oportunitate este mai mic pentru grupul minoritar decât pentru grupul majoritar, deoarece câștigurile potențiale ale acestora sunt mai mici. Condițiile de pe piața muncii pot influența rata de activitate a lucrătorilor, iar discriminarea la rândul său duce atât la apariția șomajului, cât și la existența unor lucrători descurajați.

Carneiro et al. (2003) studiază discriminarea etnică pe piața muncii și explică existența acesteia pe baza diferenței care există între etnii din punct de vedere al abilităților, care sunt influențate de nivelul de școlarizare. Ei au arătat că de cele mai multe ori există o legătură directă între nivelul de educație pe care părinții îl dețin (anii de școlarizare) și cel pe care îl primesc sau îl vor primii copiii lor.

Schimbările majore produse în România în ultimii 20 de ani au generat reorganizarea pieței forței de muncă; totodată, persoanele apte de muncă fiind supuse unui proces de adaptarea la noile condiții impuse. O problemă specială în cadrul societății românești este ridicată de etnia romă, statisticile oficiale considerând că numărul celor care aparțin acestei etnii este de aproximativ 1,3 – 1,5 milioane de locuitori, însă statisticile neoficiale ale diverselor organizații nonguvernamentale consideră numărul acestora ca fiind de aproximativ patru milioane de locuitori stabili, la care se adaugă în jur de un milion de locuitori mobili care părăsesc țara pentru scurte perioade de timp. Integrarea membrilor acestei etnii în cadrul societății se dovedește a fi o problemă foarte dificilă atât la nivel național, cât și la nivel internațional.

Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD) a demarat o cercetare pentru a surprinde atitudinile și opiniile românilor cu privire la cele mai importante aspecte legate de fenomenul discriminării în ultimul trimestru al anului 2010. Cercetarea s-a efectuat pe baza unui chestionar sociologic individual aplicat unui eșantion de 1.400 de persoane adulte, din toate regiunile țării, atât din mediul urban, cât și din mediul rural, având în vedere dimensiunea localității (pentru mediul urban) și tipul administrativ (în cazul mediului rural).

În funcție de contextul discriminării, piața muncii deține locul frunții în ceea ce privește frecvența situațiilor de discriminare. Astfel, grupul cel mai discriminat este reprezentat de persoanele infectate cu virusul HIV, 71% dintre

intervievați considerând că acest grup este cel mai des discriminat la angajare, iar 67% aleg contextul referitor la locul de muncă. Locul secund este ocupat de homosexuali, unde între 50-55% dintre intervievați consideră locul de muncă și spațiile publice ca fiind contextele de discriminare cel mai des întâlnite. Un al treilea loc îl ocupă rromii, un 56% dintre intervievați considerând discriminarea la locul de muncă, respectiv la angajare, ca fiind cel mai des context de discriminare. În ultimul rând, contextul discriminării femeilor la locul de muncă este subliniat de 13% dintre intervievați, alți 11% considerând locurile publice ca fiind un context major al discriminării femeilor.

Problema excluziunii sociale și pe piața muncii în raport cu minoritățile defavorizate a adus opinia intervievaților (71%) în punctul comun, la care persoanele infectate cu HIV, deși au aceeași pregătire, își găsesc mult mai greu un loc de muncă, comparativ cu persoanele care nu au această boală. În același context, persoanele de etnie rromă reprezintă, în opinia a 70% dintre intervievați, categoria etnică cea mai dezavantajată când vine vorba despre ocuparea unui loc de muncă.

Punctul de cercetare referitor la autoanaliza majoritarilor (românii) și analiza minoritarilor din perspectiva majoritarilor a adus câteva caracteristici ale grupurilor ce se merită a fi menționate, pentru a înțelege motivele care conduc la un procentaj mai mare sau mai mic de discriminare, în funcție de grupul etnic minoritar la care se face referire. Rezultatele obținute în urma chestionarelor au condus la următoarele stereotipuri:

Tabelul 1

Stereotipuri și prejudecăți în funcție de categoriile etnice

Etnie	Aprecieri pozitivă	Aprecieri negativă
Români (autoapreciere)	Muncitori, harnici, toleranți	Dezbinați, lași, neserioși
Romi	Uniți, curajoși, îndrăzneți	Leneși, agresivi, necinștiți
Maghiari	Uniți, muncitori, harnici	Intoleranți, agresivi, zgârciți
Germani	Muncitori, cinștiți, serioși	Zgârciți
Evrei	Uniți, muncitori, pașnici	Zgârciți

Sursa: Prelucrările autorilor privind date din Raportul Sintetic CNCD-TOTEM 2010.

Apartenența etnică a fost apreciată ca fiind importantă pentru reușita în viață, de către 24% dintre subiecții care au răspuns la chestionar. Prin urmare, se percepe că apartenența la o etnie sau alta contează în: ocuparea unui loc de muncă; dobândirea unei locuințe; accesul la servicii medicale; accesul la servicii juridice; accesul la servicii publice/administrative; accesul la educație.

Acest studiu vine în susținerea ideii referitoare la faptul că oamenii ar trebui să își formeze opiniile discriminatorii în funcție de acțiunile și întâmplările la care au asistat personal, iar nu în funcție de relatările celorlalți, relatări ce pot fi evazive, părtinitoare, omisive și interpretative.

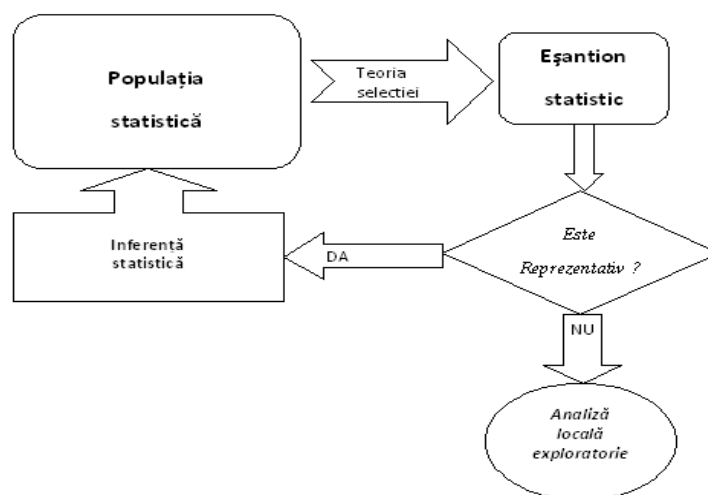
2. Metodologia cercetării

Complexitatea și diversitatea fenomenelor socioeconomice necesită existența unor metode adecvate de tratare a problemelor apărute în studiul acestora. Deoarece studiul colectivităților totale este costisitor din perspectiva timpului, dar și a resurselor financiare implicate, s-a impus studiul anumitor părți din mulțimile informaționale generale, care reproduc la scară redusă populațiile statistice considerate, rezultatele astfel obținute putând fi extrapolate la nivel global pe baza rezultatelor obținute în teoria probabilităților. Ținând seama de faptul că fenomenele socioeconomice sunt influențate de numeroși factori, identificarea legilor de conducere optimală a acestora, altfel spus a regulilor după care aceste fenomene se manifestă în mediul real, reprezintă un proces de aproximare desfășurat în condițiile unei informații apriorice incomplete. Determinarea traiectoriilor de evoluție asociate acestor fenomene complexe ce se manifestă în cadrul societății umane presupune observarea dinamicii acestora în mediul real, urmând ca pe baza măsurătorilor efectuate la nivelul unităților statistice cuprinse în studiu să se determine modelul potrivit pentru analiză în demersul științific ulterior. În acest mod aproximarea se realizează pe baza unui amplu proces de măsurare efectuat la nivelul unităților selectate din colectivitatea generală, care sunt grupate în cadrul eșantionului statistic, regulile de alegere a acestora făcându-se pe baza teoriei selecției statistice, realizându-se în această manieră corespondența biunivocă între mediul real și spațiul transformat în care fiecare unitate statistică este identificată în mod unic prin vectorul caracteristicilor asociat acestora. Reprezentarea colectivităților generale prin intermediul eșantioanelor statistice constituie o metodă elegantă și robustă de identificarea a tendințelor existente la nivelul populațiilor analizate, a sensului legăturilor identificate, formularea unor legități de evoluție a fenomenelor ce constituie obiectul studiului, punându-se astfel în evidență manifestarea pe scară largă a acestora. Sub acest aspect fenomenele socioeconomice sunt caracterizate ca având un caracter de masă, fiind rezultatul acțiunii unui număr ridicat de factori, realizările acestora prezentând anumite regularități îndreptățind astfel utilizarea proceselor stohastice în studiul acestora.

Eșantionul statistic apare astfel ca fiind o entitate informațională, studiul unităților ce intră în compoziția acestuia permițând obținerea unei viziuni referitoare la caracteristicile populației statistice la care se referă. Identificarea legăturilor semnificative statistic existente în cadrul populației analizate, stabilirea relațiilor cauzale existente, precum și sensul acestora în cadrul cercetării statistice prin sondaj sunt relevante la nivel global dacă eșantionul

supus demersului științific îndeplinește condițiile de reprezentativitate contribuind astfel la adâncirea cunoașterii științifice în domeniul studiat.

Condiția necesară și suficientă pentru ca rezultatele furnizate de cercetarea prin sondaj să poată fi folosite pentru efectuarea de inferențe statistice este ca structura populației să fie reprodusă în cadrul eșantionului, adică fiecare unitate statistică să aibă posibilitatea să fie aleasă în eșantion. Însă, există situații în care cercetarea prin sondaj are natură exploratorie, rezultatele obținute fiind orientative putând fi utile în identificarea aspectelor locale existente în colectivitatea analizată; în această situație construirea eșantionului nerespectând condițiile impuse de teoria probabilităților.

Sursa: Prelucrările autorilor.

Figura 1. Schema logică asociată cercetării statistice prin sondaj

Având în vedere faptul că valorile indicatorilor sunt obținute în urma unui proces de măsurare apare posibilitatea ca observațiile efectuate să fie afectate de erori de măsurare obținând astfel următoarea relație:

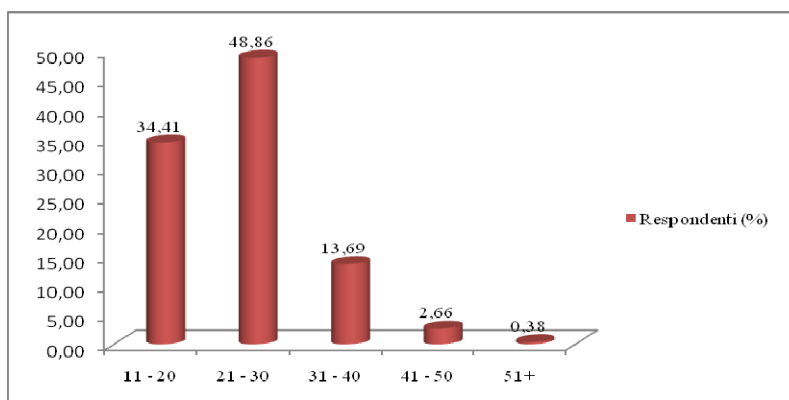
$$\text{Valoarea măsură} = \text{valoarea adevărată} \pm \text{eroarea întâmplătoare} \pm \text{eroarea sistematică}$$

Volumul mare de informații existente despre cercetarea statistică pe bază de sondaj denotă faptul că acest domeniu de cercetare științifică stârnește interesul a numeroși cercetători, punctul de sprijin în cadrul desfășurării investigației științifice fiind oferit de rezultatele practice obținute.

Pentru baza de date am folosit sondajul *Acces pe piața muncii - O șansă pentru tine⁽¹⁾*, care s-a realizat în perioada februarie-aprilie 2010 la nivel regional.

3. Rezultatele cercetării

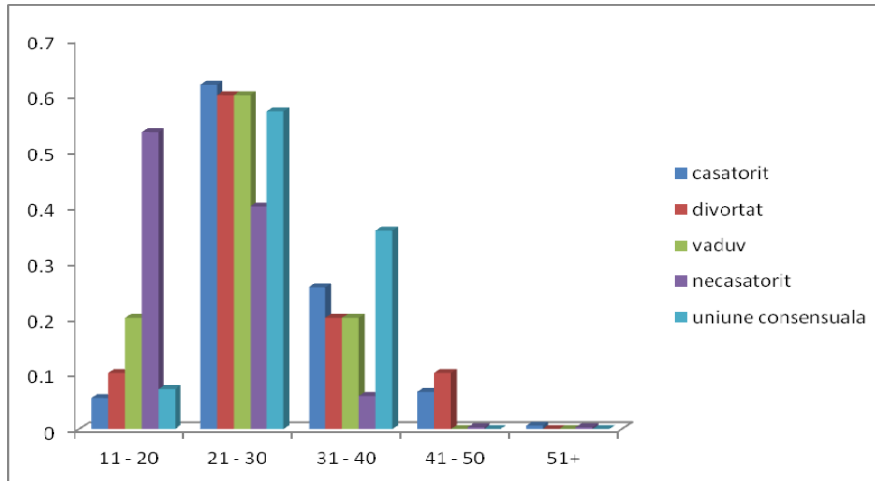
Volumul eșantionului a fost format din 529 persoane. Selecția unităților statistice s-a efectuat în rândul populației de etnie rromă, orizontul de selecție fiind cuprins între 16 și 57 de ani. Sintetizarea informațională referitoare la structura s-a realizat prin gruparea respondenților pe cinci intervale egale de vârstă 11-20, 21-30 etc. Din graficul de mai jos, putem observa că cei mai mulți respondenți s-au încadrat în categoria de vârstă 21-30 de ani (48,86%). Din analiza bazei de date se observă ca aproximativ 97% dintre respondenți sunt persoane tinere, apte pe piața forței de muncă.

Sursa: Prelucrările autorilor.

Figura 2. Structura pe grupe de vârstă a respondenților

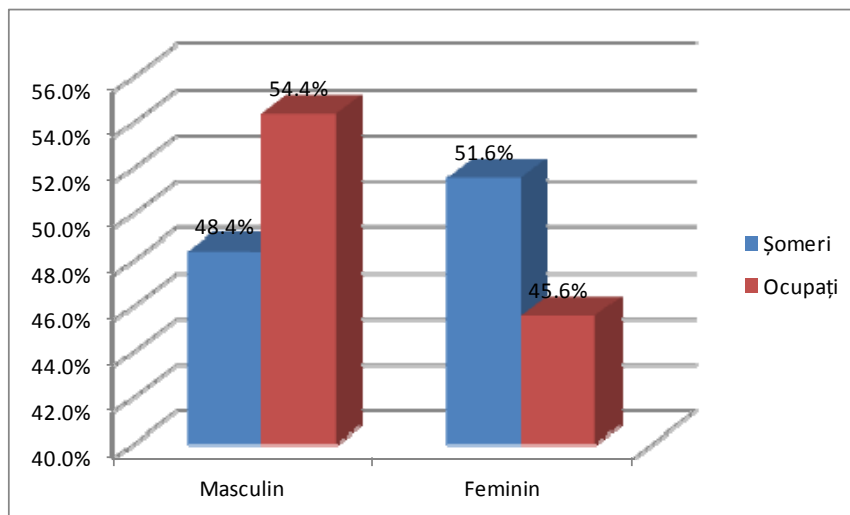
La nivelul eșantionului obținut una din două persoane intervievate sunt necăsătorite, iar în rândul persoanelor căsătorite una din trei persoane se află în categoria de vârstă 21-30 ani, după cum reiese din Anexa 1 (*Structura respondenților în funcție de starea civilă*). În graficul de mai jos se pot observa doi poli: primul format din persoanele căsătorite și al doilea format din persoanele necăsătorite, în rândul unităților statistice incluse în studiu ponderea persoanelor necăsătorite fiind ridicată, fapt ce demonstrează ieșirea din tiparele clasice asociate acestei etnii (figura 3).

Sursa: Prelucrările autorilor.

Figura 3. Starea civilă a respondenților

Din totalul respondenților 75,8% au un loc de muncă (Anexa 1: *Structura ocupației respondenților*), iar dintre aceștia 54,4% sunt bărbați și 45,6% sunt femei. Din graficul de mai jos, putem observa că ponderile sunt aproximativ egale între femei și bărbați în ceea ce privește ocupația (figura 4).

Sursa: Prelucrările autorilor.

Figura 4. Ocupația în funcție de gen

Pentru a analiza relația cauzală dintre ocupația tatălui și a respondentului, am corelat răspunsurile de la întrebările „Care este ocupația tatălui dvs.?” cu „Care este ocupația dvs.?”, deoarece familiile de etnie romă au organizare de tip patriarhal. Pentru 78,26% dintre respondenți tatăl are loc de muncă după cum reiese din Anexa 1 (*Ocupația tatălui*). La nivelul eșantionului astfel constituit pentru 66,9% dintre persoanele intervievate, și tatăl, și respondentul au un loc de muncă (tabelul 2). Corelația răspunsurilor la cele două întrebări este semnificativă statistic (Anexa 2: *Coeфициentul de corelație dintre ocupația respondentului și ocupația tatălui*), existând legătură directă între ocupația tatălui și a copilului. În cadrul acestei etnii conservatorismul joacă un rol foarte important, meseria transmițându-se de la o generație la alta.

Tabelul 2

Corelația dintre ocupația tatălui și ocupația respondentului

		Ocupația respondentului			Total	
		Decedat	Fără loc de muncă	Ocupat		
Ocupația tatălui	Fără loc de muncă	Număr	13	55	60	128
		% din ocupația respondent	10,2	43,0	46,9	100,0
		% din ocupația tatălui	39,4	67,1	14,5	24,2
		% din Total	2,5	10,4	11,3	24,2
	Ocupat	Număr	20	27	354	401
		% din ocupația respondent	5,0	6,7	88,3	100,0
		% din ocupația tatălui	60,6	32,9	85,5	75,8
		% din total	3,8	5,1	66,9	75,8
Total	Număr	33	82	414	529	
	% din ocupația respondent	6,2	15,5	78,3	100,0	
	% din ocupația tatălui	100,0	100,0	100,0	100,0	
	% din total	6,2	15,5	78,3	100,0	

Sursa: Prelucrările autorilor.

Majoritatea respondenților au venituri mai mici decât 1.000 RON indiferent de categoria de vârstă, fapt explicat prin natura ocupațiilor desfășurate de persoanele de etnie romă (Anexa 2: *Structura pe vârste a venitului*), activități care presupun un nivel de educație scăzut. Conform teoriei economice înaintarea în vârstă până la un anumit nivel conduce la sporirea veniturilor, însă în cadrul eșantionului analizat această teorie nu este validă.

Analizând corelația dintre venitul și nivelul de educație al respondenților testele statistice relevă prezența asimetriei deoarece statisticile Cramer, coeficientul de contingență și resping ipoteza nulă corespunzătoare pragului de semnificație de 5%. Între aceste variabile nu există legătură statistică semnificativă, fapt pus în evidență de coeficientul de corelație Pearson, iar categoriile determinate nu sunt corelate în raport cu corelația rangurilor

Spearman (tabelul 3). Aceste concluzii sunt confirmate de modul de distribuire a răspunsurilor intervievaților în cadrul eșantionului analizat. Conform rezultatelor numerice furnizate de eșantion cei mai mulți reprezentanți ai etniei rromie desfășoară activități care nu necesită un nivel de pregătire ridicat și în plus aceștia au în majoritatea cazurilor un nivel de educație scăzut. Ținând seama de structura eșantionului obținut persoanele cu un nivel de educație scăzut (cel mult studii gimnaziale) reprezintă 61,36% din volumul eșantionului, iar aproximativ 82% din respondenți au câștiguri mai mici de 1.000 Ron (Anexa 2: *Structura respondenților în funcție de ultima școală absolvită*).

Tabelul 3

Asimetria veniturilor și educației				
Coeficienți de simetrie				
	Valoare	Abatere standard	Statistica t	Nivel de semnificație
Phi	1.458			0.000
Cramer's V	0.515			0.000
Coeficient de contingență	0.825			0.000
Corelație Pearson	0.118	0.040	2.290	0.023
Corelație Spearman	0.249	0.0051	4.965	0.000
Nr. răspunsuri valide	375			

Sursa: Prelucrările autorilor

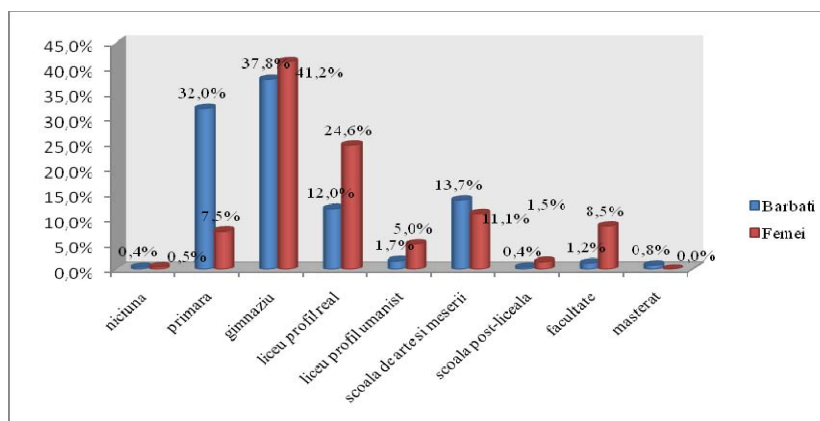
În urma analizei răspunsurilor din eșantion s-a observat o reticență a persoanelor intervievate în a-și declara veniturile obținute în ultima lună de activitate. Această atitudine poate fi explicată prin aceea că stereotipurile în legătura cu etnia rromă îi determină pe membrii săi să refuze să răspundă la această întrebare. Astfel, din 529 persoane luate în analiză 152, adică 28,7%, nu au răspuns (Anexa 2: *Validarea răspunsurilor referitoare la câștigul din ultima lună*).

Tabelul 4

			Venit					Total
			<= 0	1 - 1000	1001 - 2000	2001 - 3000	3001+	
Sex	M	Număr	2,00	179,00	28,00	0,00	4,00	213,00
		% din sex	1	84	13	0	2	100
		% din venit	50	61	55	0	57	59
		% din total	1	50	8	0	1	59
	F	Număr	2,00	116,00	23,00	2,00	3,00	146,00
		% din sex	1	79	16	1	2	100
		% din venit	50	39	45	100	43	41
		% din total	1	32	6	1	1	41
Total	Număr	4,00	295,00	51,00	2,00	7,00	359,00	
	% din sex	1	82	14	1	2	100	
	% din venit	100	100	100	100	100	100	
	% din total	1	82	14	1	2	100	

Sursa: Prelucrările autorilor.

Analizând structura veniturilor în funcție de gen s-a constatat că în medie numărul bărbaților care câștigă până la 2.000 Ron este mai mare decât cel al femeilor (tabelul 4). Cu toate că cele două categorii de respondenți în funcție de gen sunt aproximativ egal repartizate la nivelul întregului eșantion (Anexa 1: *Structura eșantionului în funcție de gen*), numărul bărbaților care au răspuns efectiv la întrebarea referitoare la venitul obținut în ultima lună reprezintă 59% din numărul răspunsurilor valide comparativ cu 41% corespunzător femeilor. Structura identificată poate fi justificată și prin faptul că în rândul persoanelor de sex masculin gradul de ocupare este mai mare decât în rândul persoanelor de sex feminin. Contrar percepției asupra diferențierilor de venit între femei și bărbați, mai ales pentru această categorie socială, din analiza înregistrărilor se observă că nu există discrepanțe foarte mari între nivelul venitului obținut de femei și bărbați.

Sursa: Prelucrările autorilor.

Figura 5. Structura populației în funcție de ultima formă de învățământ absolvită și de gen

Din analiza eșantionului s-a constatat că bărbații au un nivel de educație redus, aceștia dominând ca pondere față de femei la categoria școala primară și categoria arte și meserii, fiind orientați mai mult spre activități practice. Spre deosebire de aceștia femeile domină în cadrul învățământului liceal, școala postliceală și facultate. Aceasta tendință poate fi explicată de măsurile adoptate la nivel european pentru diminuarea discriminării în rândul femeilor, mai ales pentru grupul etnic studiat (figura 4).

Tabelul 5

Corelația dintre educația respondentului și educația tatălui

	Valoare	Abatere standard	Statistica t	Prag de semnificație
Corelația Spearman	0,41	0,04	9,42	0.000

Sursa: Prelucrările autorilor.

Pe baza eșantionului analizat s-a identificat o relație cauzală directă între nivelul de educație al tatălui și nivelul de instruire al copilului, semnificativă din punct de vedere statistic, așa cum reiese din tabelul de mai sus.

4. Concluzii

În prezent problema integrării rromilor în societate reprezintă un obiectiv major la nivelul Uniunii Europene, datorită generalizării prejudecăților în legătură cu această etnie. România constituie o bază solidă de cercetare datorită numărului ridicat de persoane de etnie rromă care locuiesc în această zonă europeană (statisticile neoficiale considera că numărul rromilor este de aproximativ patru milioane de locuitori).

Pe baza cercetării prin sondaj efectuată la nivelul eșantionului s-au obținut următoarele concluzii:

- în cadrul grupului etnic nu există o discrepanță majoră între veniturile obținute de femei și cele obținute de bărbați;
- persoanele de sex masculin sunt orientate în principal către activități practice (arte și meserii), spre deosebire de persoanele de sex feminin, care au tendința de a-și continua studiile;
- datorită tradiționalismului respondenții au tendința de a urma meseria tatălui, chiar și nivelul de pregătire;
- indiferent de vârstă, câștigul obținut de respondenți este mai mic de 1.000 RON, deoarece aceștia desfășoară activități care nu presupun un nivel de educație ridicat;
- eșantionul analizat este asimetric din punct de vedere al legăturii dintre venituri și nivelul de educație, pentru că cei mai mulți intervievați se găsesc cu preponderență numai într-o singură categorie de venit și nivel de educație (categoria de venit 1.000 de RON și studii gimnaziale).

Din analiza rezultatelor obținute în urma inferențelor statistice s-a observat că persoanele de etnie rromă au un comportament diferit față de percepția existentă față de aceasta etnie în cadrul societății românești, datorită eforturilor depuse de autorități și organizații nonguvernamentale pentru diminuarea discriminării persoanelor de etnie rromă.

Mulțumiri

Acest articol a fost finanțat de CNCSIS-UEFISCSU, proiect PN II-Parteneriate, cod PD:281, Nr. 77/2010.

Notă

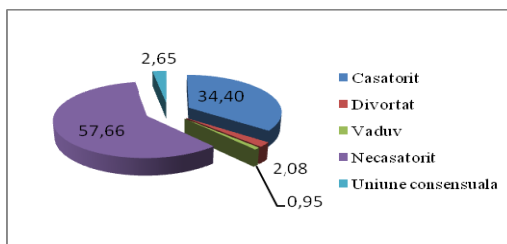
- ⁽¹⁾ Proiect de cercetare nr. 56420 cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013. Axa prioritara 5: „Promovarea măsurilor active de ocupare”. Domeniul major de intervenție 5.1.: „Dezvoltarea și implementarea măsurilor active de ocupare”.

Bibliografie

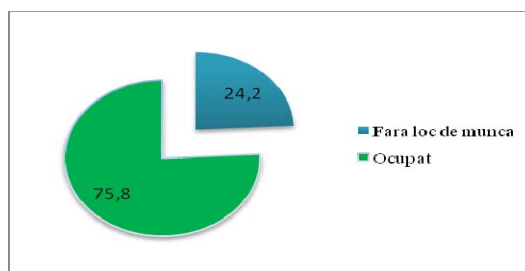
- Aigner, D.J., Cain, G., „Statistical Theories of Discrimination in Labor Markets”, *Industrial and Labor Relations Review*, 30 (2), 1977
- Agresti, A. (1990). *Categorical Data Analysis*, New York, John Wiley
- Agresti, A. (1996). *An Introduction to Categorical Data Analysis*, New York, John Wiley and Sons
- Arrow, K. J., „What Has Economics to Say about Racial Discrimination?”, *The Journal of Economic Perspectives*, 12 (2), 1998
- Becker, G., (1957). *The Economics of Discrimination*, University of Chicago Press
- Carneiro, P., Heckman, J., și Masterv, D., „Labor market discrimination and racial differences in premarket factor”, National Bureau of Economic Research, *Working Paper*, No. 10068, 2003
- Bishop, Y., Fienberg, S., Holland, P. (2007). *Discrete multivariate analysis. Theory and practice*, Springer. Edition reprint of the 1975 edition published by MIT Press
- Haberman, S.J., (1978). *Analysis of qualitative data*, London: Academic Press
- McCall, J.J., „Economics of Information and Job Search”, *The Quarterly Journal of Economics*, 86(1), 1972, pp. 132-134
- Phelps, E., „The Statical Theory of Racism”, *The American Review*, 62(4), 1972, pp. 659-661
- Welch, F., „Labor Market Discrimination: An Interpretation of Income Differences in the Rural South”, *Journal of Political Economy*, 1967
- Sloane, N. (1985). *Discrimination in the labour market*. London-New-Yorg-Lengman
- CNCD-TOTEM, 2010. *Raportul Sintetic*. <http://www.caleaeuropeana.ro/wp-content/uploads/2010/12/Raport-sintetic.pdf>

Anexa 1

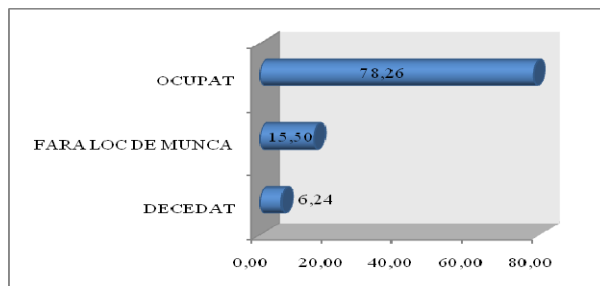
Structura respondenților după starea civilă

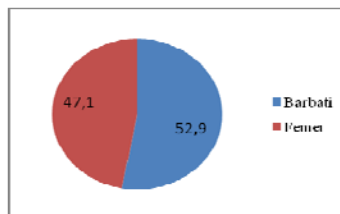
Structura ocupației respondenților

Ocupația tatălui

Structura eșantionului în funcție de gen

Anexa 2

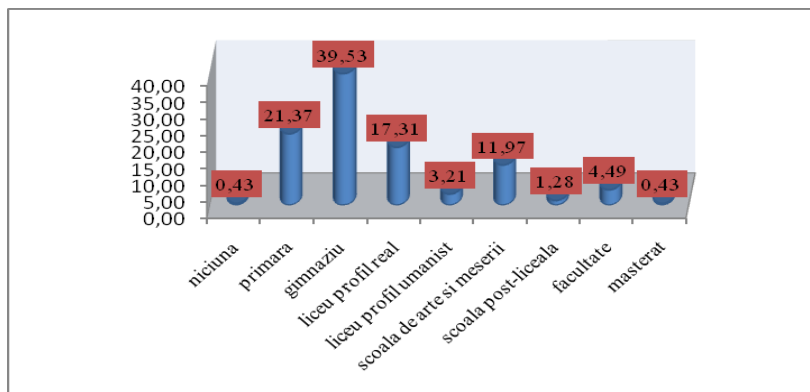
Coeфициentul de corelație dintre ocupația respondentului și ocupația tatălui

	Valoare	Abatere standard	Statistica t	Prag de semnificație
Corelația Spearman	0,412	0,046	10,387	0,000

Structura pe vârste a veniturii

			Venit (Categorie)					Total
			<= 0	1 - 1000	1001 - 2000	2001 - 3000	3001+	
Vârsta (Categorie)	11 - 20	Număr	1	89	34	1	1	126
		din vârstă	0,8	70,6	27,0	0,8	0,8	100,0
		din venit	25,0	28,7	64,2	50,0	12,5	33,4
		din total	0,3	23,6	9,0	0,3	0,3	33,4
	21 - 30	Număr	3	167	16	1	5	192
		din vârstă	1,6	87,0	8,3	0,5	2,6	100,0
		din venit	75,0	53,9	30,2	50,0	62,5	50,9
		din total	0,8	44,3	4,2	0,3	1,3	50,9
	31 - 40	Număr	0	47	3	0	2	52
		din vârstă	0,0	90,4	5,8	0,0	3,8	100,0
		din venit	0,0	15,2	5,7	0,0	25,0	13,8
		din total	0,0	12,5	0,8	0,0	0,5	13,8
	41 - 50	Număr	0	6	0	0	0	6
		din vârstă	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0
		din venit	0,0	1,9	0,0	0,0	0,0	1,6
		din total	0,0	1,6	0,0	0,0	0,0	1,6
	51+	Număr	0	1	0	0	0	1
		din vârstă	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0
		din venit	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,3
		din total	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,3
Total		Număr	4	310	53	2	8	377
		din vârstă	1,1	82,2	14,1	0,5	2,1	100,0
		din venit	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
		din total	1,1	82,2	14,1	0,5	2,1	100,0

Structura respondenților în funcție de ultima școală absolvită

Validarea răspunsurilor referitoare la câștigul din ultima lună

	Cazuri					
	Valide		Lipsă		Total	
	Nr.	Procent	Nr.	Procent	Nr.	Procent
Venit	359	67,9	170	32,1	529	100,0

Coeficientul de corelație între nivelul venitului și gen

	Valoare	Abatere standard	Statistica t	Prag de semnificație
Corelația Spearman	0,048	0,54	0,908	0,364